

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/7373-7377
7/7383

Sayı : Z-99074258-610-20
Konu : Yazılı Soru Önerge Cevabı

09/02/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20.12.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1344244 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi'de kayıtlı yazıyla iletilen Van Milletvekili Mahmut DİNDAR'ın 7/7373, Van Milletvekili Pervin BULDAN'ın 7/7374, Van Milletvekili Gülderen VARLI'nın 7/7375, Van Milletvekili Zülküf UÇAR'ın 7/7376, Van Milletvekili Gülcan KAÇMAZ SAYYIĞIT'ın 7/7377 ve Çanakkale Milletvekili İsmet GÜNEŞHAN'ın 7/7383 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (17 Sayfa)

VAN MİLLETVEKİLİ GÜLDEREN VARLI'NIN 7/7375 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Soru önergesinde talep edilen engelli birey sayısı, bireysel desteğe ihtiyaç duyan öğrenci sayısı, eğitim alanında ve taşınmaz eğitimde engelli bireylere sağlanan olanaklar ile ilgili bilgiler, Bakanlığımızın "<https://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64>" internet adresinde yayımlanan 2022-2023 yılı Millî Eğitim Örgün Eğitim İstatistikleri kitabının 1.15 ve 2.8.b tablolarında yer almaktadır.

Fiziksel engelliler için okul binalarında yapılması gereken düzenlemeler, Bakanlığımızın 2009/90 No.lu Genelgesi ile duyurulmuştur.

Genelge gereğince; okul girişlerine rampa yapılması, zemin kaplamalarının kaymayan ve tekerlekli sandalye hareketini güçleştirmeyen malzeme ile kaplanması, birden fazla katlı eğitim yapılarında standartlara uygun engelli asansörü yapılması, dersliklerin eşiksiz ve kot farkı olmaksızın tasarlanması, yazı tahtalarının uygun yüksekliğe asılması, engelliler için tuvalet düzenlenmesi, tören alanlarının fiziksel engelli öğrencilerin ulaşılabilirliğini ve hareketini kolaylaştıracak şekilde erişilebilir olması öngörülmüştür.

Bakanlığımıza bağlı kurumlara ait tip projeler 81 İl Valiliği tarafından kullanılmak üzere hazırlanmakta olup güncel mevzuata uygun olarak planlanması, erişilebilirlikle ilgili kriterlerin sağlanması tip projelerdeki öncelikli hedeflerimiz arasında yer almaktadır. Bakanlığımızca yaptırılan tüm tip projelerde ve onaylanan tüm özel projelerde, erişilebilirlikle ilgili kriterler TS 9111 standardına göre düzenlenmekte ve yeni okul inşaatlarında uygulanmaktadır.

Bakanlığımızın 2021/11 No.lu Gayrimenkul Büyük Onarım Genelgesi gereğince, okullarımızda yürütülen büyük onarım ve tadilat işleri kapsamında, engelli erişilebilirliği açısından fiziksel koşulları yetersiz okul binalarında yapılacak iyileştirme çalışmalarına (engelli asansörü, engelli rampası, engelli tuvaleti yapımı) öncelik verilmektedir.

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde özel gereksinimli bireylere 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendindeki: "*Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi: Özel eğitim gerektiren bireylerin konuşma ve dil gelişim güçlüğü, ses bozuklukları, zihinsel, fiziksel, duyuşsal, sosyal, duygusal veya davranış problemlerini ortadan kaldırmak ya da etkilerini en az seviyeye indirmek, yeteneklerini yeniden en üst seviyeye çıkarmak, temel öz bakım becerilerini ve bağımsız yaşam becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak amacıyla faaliyet gösteren özel öğretim kurumlarını ifade eder.*" hükmü, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliği'nin "Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinde verilen eğitim hizmetlerinin amacı" başlıklı 5'inci maddesindeki: "(1)Merkezin amacı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda belirtilen Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda;

a) Engelli bireylerin Bakanlıkça belirlenmiş destek eğitim programları ile özel yöntem, personel, araç ve gereç kullanarak ilgileri, ihtiyaçları, yetenek ve yeterlilikleri doğrultusunda hayata hazırlanmasını,

b) Toplum içindeki rollerini gerçekleştiren, başkaları ile iyi ilişkiler kurabilen, iş birliği içinde çalışabilen ve çevresine uyum sağlayabilen üretici bireyler olarak yetişmelerini,

c) Dil ve konuşma güçlüğü ile zihinsel, fiziksel, duyuşsal, sosyal, duygusal ve davranış problemleri olan engelli bireylerin engellilik hâlinin ortadan kaldırılmasını ya da etkilerinin en az seviyeye indirilerek yeteneklerinin en üst seviyeye çıkarılması ve topluma uyumlarının

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

sağlanması, temel öz bakım becerilerinin ve bağımsız yaşam becerilerinin geliştirilmesini, sağlamak için destek eğitimi çalışmaları yapmaktır.” hükümleri ve ilgili destek eğitim programında belirtilen hedefler doğrultusunda hizmetler sunulmaktadır.

Van ilinde faaliyet gösteren Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezlerinde 5.563’ü erkek, 3.564’ü kadın olmak üzere toplam 9.127 birey eğitim almaktadır.

25.12.2023 tarihinde MEBBİS MEİS Modülünden alınan verilere göre; Van ilinde 175 erkek, 133 kız öğrenci olmak üzere toplam 308 öğrenci evde eğitim hizmetinden yararlanmaktadır.

Bakanlığımız Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünce hazırlanarak basımı ve üretimi yapılan eğitim araçları ve materyalleri her yıl düzenli olarak özel eğitim öğrencilerimize gönderilmektedir.

Özel eğitim öğrencilerimiz için hazırlanan ve her yıl ücretsiz olarak öğrencilerimize gönderilen eğitim araçlarımızın yanı sıra yardımcı kaynak kitaplarımızda her yıl talep edilmesi halinde öğrencilerimize ücretsiz olarak gönderilmektedir. Bunlar “Ses Temelli Okuyorum Yazıyorum” kitap seti, matematik, hayat bilgisi, fen bilgisi, Türkçe, sosyal bilgiler, din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kazanımlarıyla ilgili uyarlanmış etkinlikler seti ve otizm etkinlik kitabıdır.

OECD tarafından diğer ülkelere örnek gösterilen “ÖzelimEğitimdeyim” mobil uygulaması geliştirilmiştir. Söz konusu uygulama, cep telefonu ve tabletlerde kolaylıkla kullanılabilir.

“EKPSMEBÖZEL” mobil uygulaması hayata geçirilerek engelli kamu personeli seçme sınavına giren bireylere zengin konu anlatımlarının yanı sıra mobil soru bankası erişimi sağlanmıştır.

Evde eğitim gören özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerimizin eğitim hizmetlerinin kalitesinin artırılması amacıyla taşınabilir eğitim materyalleri hazırlanmıştır. Hafif ve orta ağır düzeyde zihinsel yetersizliği ve otizmi olan; görme, işitme ve bedensel yetersizliği olan bireyler için basılı, mekanik ve dijital materyalleri içinde barındıran bir set olan taşınabilir eğitim materyalleri (EVKİT) evde eğitim hizmeti alan öğrencilerimize ulaştırılmıştır.

İşitme yetersizliği bulunan öğrencilerimizin eğitimine katkı sağlamak amacıyla İÇDEP platformu kurulmuştur. Platform sayesinde işitme yetersizliği olan öğrencilerimize yönelik zengin eğitim içerikleri (sıralama kartları, tek kartlar, aç-kapa kartları vs.) sunulmakta, bu içerikler sayesinde öğrencilere dijital ortamda eğlenceli ve kolay bir şekilde öğrenme alanı yaratmak hedeflenmektedir. İÇDEP platformundan “orgm.meb.gov.tr/icdep” adresi üzerinden ücretsiz olarak yararlanılabilmektedir.

Van ili Edremit ilçesinde 271, Erciş ilçesinde 86, İpekyol ilçesinde 197, Tuşba ilçesinde 167 olmak üzere toplam 721 öğrenci Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğümüme bağlı okullarda eğitim görmektedir.

Van ili Bahçesaray ilçesinde 60, Başkale ilçesinde 204, Çaldıran ilçesinde 237, Çatak ilçesinde 86, Edremit ilçesinde 813, Erciş ilçesinde 986, Gevaş ilçesinde 170, Gürpınar ilçesinde 150, İpekyol ilçesinde 2.203, Muradiye ilçesinde 312, Özalp ilçesinde 230, Saray ilçesinde 55, Tuşba ilçesinde 826 olmak üzere toplam 6.332 öğrenci kaynaştırma eğitimi almaktadır.

Van ilinde 1.031 öğrenci destek eğitim odalarından faydalanmaktadır.

Van ilinde Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarda işçi statüsünde 50, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında 449 olmak üzere toplam 499 engelli personel istihdam edilmektedir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

11.09.2014 tarih ve 29116 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda özel eğitim okul/kurumlarına devam eden öğrenciler ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitim kursiyerleri kayıtlı oldukları resmî okul/kurumlara ücretsiz taşınmaktadır.

Ücretsiz taşıma hizmeti verilen özel eğitim ihtiyacı olan öğrenci/kursiyerlerden tekerlekli sandalye kullanan veya yürüme güçlüğü yaşayanlarda hizmet verecek servis araçlarında liftli donanım, standartlara uygun seyyar rampa ve ihtiyaç duyulacak diğer teknik özellikler aranmakta olup engel durumuna uygun araçlar ile taşıma hizmeti sağlanmaktadır.

Van Valiliğince konuya ilişkin olarak:

İlde engellilerin sorunlarına yönelik 2022 yılında tüm paydaşların katılımıyla bir değerlendirme çalıştayının yapıldığı, hazırlanan “Özel Eğitim Van” projesinin hem engellilere hem de veli ve öğretmenlere yönelik aylık olarak takvimlendirildiği, özel gereksinimli bireylere yönelik toplum ve sosyal çevre kaynaklı sorunları en aza indirmek amacıyla tüm okullarda öğrenci-öğretmen-veli farkındalık çalışmaları ile sosyal-kültürel ve sportif aktivitelerin planlandığı ve proje çalışmalarının devam ettiği, halk eğitimi merkezlerinde sertifikalı işaret dili eğitimi için 5 kursun açıldığı, bu kurslarda 75 kursiyerin bulunduğu ve 24 kişinin ise bu kurslardan sertifika aldığı,

“Çözüm Sendem” adı altında Van ilinde bir düğün salonunda düzenlenen etkinlikle Van İl Millî Eğitim Müdürlüğünün herhangi bir ilgisinin bulunmadığı, belirtilmiştir.